

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Abonamentul:

Pe un an **60** coroane. — Pe șase luni **30** coroane. — Pe trei luni **15** coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se inapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoeală

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Neastămpărul Ungurilor.

Trupele române s-au retras din Ungaria și s-au stabilit la linia demarcațională pe care o a hotărât conferența puterilor mari, al căror consiliu suprem hotărăște asupra sortii statelor din Europa.

Cu câtă necruțare hotărăște acest suprem consiliu suprem asupra sortii statelor din Europa — o am experiat noi români, o știm din pățania noastră.

România a fost stat aliat în acest răsboiu încrucișat. România a luptat alătura cu puterile înțelegerii, cu Ententa. România a intrat în răsboiu când era pericolat frontul dela est — a intrat la invitarea Franției — dupăcum o știm aceasta din cuvântarea fostului ministru președinte Ioan Brătianu, a intrat în un moment, când fără concursul ei nu se putea câștiga, aceea ce acum s'a câștigat, și totuși o crudă soarte a avut, a trebuit se vadă cum se taie în două Bănatul, și a trebuit să iscălească pacea cu Austria între asemenea condiții grele.

Dacă față cu România s'a purtat atât de fără cruce, aşa de fără considerație consiliul suprem din Paris, ce poate aștepta Ungaria, care după răsboiul cel mare de 5 ani a mai trecut și prin revoluția din iarna trecută și prin tirania bolșeviștilor din vară?

Și totuși Ungaria este neastămpărăță. Ne aducem aminte în ce stare desolată se află Ungaria pe timpul bolșeviștilor și a bandelor lui Kun Béla.

FOISOARA

Predică

rostită în biserică ortodoxă română din Hunedoara la serbarea de 1 Decembrie a. c.

de preotul George Rain.

«Văzut-am lumina cea adevărată, luat-am Duhul cel ceresc; aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Sfintei Treimi închinându-ne, că aceea ne-a măntuit pe noi...»

(Rug. dela Sfâr Liturgie).

Iubișilor frați în Domnul! Adevăruri de înaltă înțelepciune și de adânc înțeles, presărată prin intinsul Sfintei Scripturi, vedem astăzi realizate cu ochii noștri...

«Poporul, — se zice la un loc al sfintei Scripturi, — poporul care era în întuneric și în umbra morții dormea, a văzut lumină mare...»

Fraților! Dându-ne seama de realitatea pozitivă, pe care o trăim astăzi, suntem îspiti și exclama cu duioșie, dar și cu o dumnezeească satisfacție că acel bărbat din adâncă vechime, inspirat de o putere supranaturală, când a scris

Ne aducem aminte ce cuvinte de recunoștință vorbiau Ungurii despre armata română, când aceasta a ocupat Budapesta și a măntuit populația capitalei ungare din mâna bandei lui Kun Béla.

Ne aducem aminte cum armata română a introdus ordine, disciplină, a asigurat viața, libertatea, averea și onoarea populației din Budapesta.

Ne aducem aminte cum armata română a îngrijit de alimentarea populației orașului, și cât de elogioase erau adresele de recunoaștere și de mulțumită pentruumanismul, cu care armata română s'a purtat pe timpul ocupației în Ungaria.

Și ce puțin a ținut această stare de lucruri. Nici nu s'a retras bine armata română, și presa din Budapesta a început cu insultele asupra neamului nostru, asupra armatei române.

Abia intră în Budapesta armata ungurească sub conducerea comandantului ungar Horthy și deja acesta aruncă în discuția publică întregitatea teritorială a Ungariei.

Nu cedăm nici un petec de pământ zice acest comandant al armatei ungurene. Pacea de acum va fi de durată scurtă. La primăvară se va începe din nou răsboiul pentru a recuceri toate locurile trecute acum la statele vecine.

Se pune în prospect un resboiu nou cu toate statele vecine. Cu Boemia, cu Iugoslavia, cu România, cu Italia, cu lumea întreagă, spre a reconstituî Ungaria cea veche, de o mie de ani.

acest pasaj în «cartea cărților» — nici n'a ținut la altceva decât deadreptul la poporul nostru românesc... Căci acest popor, în adânc întuneric era. Acest neam fusese regiunea polară a popoarelor pământene unde neagra noapte nu ținu numai șase luni ca la oricare alt pol al planetei noastre, ci dura un sir de secole întregi.

Dar «lăudați-l că e mare Dumnezeu, ce păzi cu mână tare, pe român poporul său!»

• Căci iată întunericul îngrozitor fu pre-schimbă cu plină lumină! Iată «copiii cei cari nu avură sărbătoare», precum spune poetul, să împărtășiră de un atare praznic, ca și carele puține popoare vor mai avea pe pământ! Căci e cu adevărat mare sărbătoarea noastră de azi. E prima aniversare a marelui și epocalului eveniment istoric, când trupul rupt în bucăți al neamului nostru fu readus os la os, încheietură la încheietură, pentru a forma o unitate puternică și sănătoasă.

Iubiți frați! Sărbătoarea noastră de azi e aşa de mare, ea are un simbure de o aşa fericire, că noi, chiar de am fi înzestrăți cu încă atâtea simțuri, pe căte avem, și totuși *astăzi* nu am fi în stare a-i percepe adevărată mărime și splendoare!

Și e foarte natural să fie aşa. După o beznă adâncă de veacuri, abia ieri se ivi prima dungă

Si precând comandanțul oștirilor ungurești face asemenea declarații agitatorice, presa ungurească a început și ea agitație tot în acest spirit.

Deputații ungurească care va merge la conferența de pace a început și ea o propagandă în stil mare pentru restituirea Ungariei în stadiul vechi.

In fața acestor stări îngrijitoare lumea se întrebă cu mirare: Ce vreau ungurii? Unde va duce agitația aceasta? Ce urmări poate avea o asemenea atâțare, o asemenea fanatizare a spiritelor?

N'a ajuns răsboiul acesta grozav de 5 ani?

N'a ajuns revoluția, nu cruzimile, peste care a trecut Ungaria și sărmanul popor, n'a ajuns regimul de teroare al lui Kun Béla, din care a scos pe unguri armata română?

Cursul lumei și al evenimentelor a trecut, și din ele a isvorât actuala compunere de state nouă.

S'a schimbat față Europei, a dispărut sistemul vechi militar. A venit era auto-determinații popoarelor.

Au inundat lumea principiile democratice ale lui Wilson, s'a format pretutindenea state naționale. Popoarele subjugate s'a trezit. Ca râuri mari s'a alăturat la matca lor, la statele naționale, și lumea a luat altă formă.

Colosul dela nord — Rusia — s'a descompus, a dispărut țarismul — a dispărut sclavia, — și în locul ei au intrat în luptă curentele democratice de azi.

de lumină peste ghețarii seculari, abia înainte cu un moment se întinseră primele săgeți de raze din focul eliberării și unificării noastre naționale! Suntem în zori, e numai dimineața timpurie a zilei noastre lungi-lungi de sărbătoare. Nu-i putem vedea deci *acum* adevărată strălucire, nici nu-i putem simți binefăcătoarea-i căldură.

Da, se va vedea mărimea, se va simți căldura acestei sărbători în măsură tot mai deplină, pe măsura, ce se va înălța soarele, care ne răsără acum, tot mai sus și mai sus pe înaltul firmament al timpurilor viitoare. După cum «se vor înșira mărgelele pe ața», an după an, decenii după decenii, pe lungul fir al timpului, tot mai tare și mai tare se va arăta splendoarea și mărimea marelui eveniment, pe care-l sărbătorim noi astăzi pentru prima dată. Pentru că «de prea mari daruri ne-am învrednicit dela izvorul cel pururea curgător al Mântuitorului nostru». Pentru că acum vedem cu ochii noștri adevărit citatul scripturei: «Scos-a pe cei puternici de pe scaune, și a înălțat pe cei smeriți, pe cei săraci și umplut de bunătăți, iar pe cei bogăți și-a scos afară îndeșert».

In fața astăzi «scripturi» împlinite, la lumina aprinsă a sărbătoarei noastre, astăzi, deopotrivă cărturari și neprocopsitul înțelég lămurit taina cantării liturgice: «Văzut-am lumina cea adevărată, luat-am duhul cel ceresc, aflat-am credința

Cred ungurii că vor opri lumea în cursul ei, și vor face nefăcut ceeace a fost ca urmare logică a răsboiului crâncen?

Neastămpărul lor poate provoca nouă zguduri, ele însă se vor descărca tot în capul lor.

Nouă state naționale se vor organiza, se vor consolida, și neastămpărul ungu-reșc va contribui și el la sănătoasa lor organizare. Să nu uite vecinii nostri un-guri: Cine samănă vânt, seceră furtună.

Din comoara altor neamuri.

«Cunoastem Albina», zî de vară până în seară ea nu odihnește, sboară din floare în floare și adună pentru hrana sa și a altora. Mai mult pentru îndulcirea altora.

Facem și noi asemenea. Adunăm hrana sufletească, îndulcire pentru poporul nostru, sbrăm din floare în floare și adunăm miere.

Dăm azi din «Sfatul țării» următoarele sfaturi cetitorilor noștri:

Cooperativele de consum.

Ce sănt cooperativele de consum?

Încă dela sfârșitul secolului al XVIII-lea se știe că au apărut cooperative, cum e atelierul cooperativ Birmingham din 1777, dar ele au avut un scop filantropic. Adevăratele cooperative de consum le aflăm apărând la începutul secolului al XIX în Franța. Se citează o cooperativă de consum încă din 1828 a țesătorilor din Lyon, cu numele de «Datoria mutuală», și o băcănie cooperativă tot în Lyon, la 1835, ea mai cunoscută real zare a cooperativei de consum este cea din Anglia, din orașul Rochdale, din 1844, când 28 de țesători de flanele, contribuind fiecare cu 20 de bani pe săptămână, au reușit să deschidă un mic magazin de mărfuri pentru propriile lor trebuințe.

Dela modeștele începuturi, cooperativele de consum s-au dezvoltat aşa de mult încât se socotește astăzi în Franța a fi 4000 cu un milion și jumătate de membri, și cu afaceri treând de 600 de milioane de franci. În Anglia sănt strânsi în cooperativele de consum cam 4 milioane de familii, adeca vre-o 16 milioane de oameni, și afacerile cooperativelor ajung la 3 miliarde 750 de milioane. În Germania ele iau adeseaori forma de casă de credit sau pentru cumpărarea instrumentelor de muncă. În 1900 erau în Germania 1900 de cooperative de consumație cu vre un milion de membri, astăzi numărul lor trebue să fie crescut considerabil. Foarte bine sunt organizate cooperativele din Danemarca, îndeosebi cele țărănești sunt interesante pentru noi. În Italia se numărau 1000 în 1904. În Belgia dela 1865 ele au luat o mare dezvoltare, deasemenea au sporit în Elveția, în Finlanda, în Scandinavia, în Olanda, în Austria, în Spania, în Rusia, la 1917. «Uniunea societăților de consumație» facea afaceri de 300 mi-

lioane de ruble și în vremea desordinilor eie au fost organizații binefăcătoare mai mult ca în timp de pace. În Statele-Unite cooperația e împiedicată de tructuri, ea se întinde tot mai mult în America de sud. De căi-va ani cooperația face progrese remarcabile în Japonia. În timpul răsboiului s'au organizat cooperative de consum în toată armata franceză, așa ca soldați să nu fie exploatați de negustorii de dincolo frontului. Afacerile s'au ridicat în 1918 la aproape un miliard de franci. Organizații cooperative s'au făcut și în armata italiană. Statul francez ca să incureze cooperația în armată le-a dat împrumuturi cu dobânzi mici. Beneficiile cooperativelor se întrebunțau pentru binefaceri.

Primăriile orașelor franceze au intrat în relații strânse cu cooperativele, fie admisând în consiliile lor de cumpărare reprezentanți ai uniunii cooperativelor, fie făcând felurile înlesniri uniunii, fie servindu-se de personalul cooperativ la controlul alimentar, fie folosindu-se de localurile și de personalul cooperativ, întrând oarecum în cooperative.

Mare ajutor au avut cooperativele de consum din federalizarea lor, carea le-a permis în Anglia să treacă la producție proprie pentru ele, până a fabrica automobile, a exploata o mină de cărbuni, a avea corăbiile lor, plantații, fabrici de conserve, de spon și a.

Din 1887 se trece la o «Alianță cooperativă internațională», care în ultima conferință dela Paris 1919 a hotărît să vie în sprijinul statelor noui întemeiate și a celor cari sufer de pe urma răsboiului.

După ce norme să se conducă cooperativele?

Ch. Gide le reduce la patru:

1. Să se vândă cu prețul detailiștilor, ca să nu li se facă o concurență ucigătoare și pentru a strângere rezerve pentru cazurile de criză. Sau căștigurile se pot împărti la sfârșitul anului la membri. Se poate admite de asemenea ca prețurile să fie mai mici decât a detailiștilor dar mai mari decât prețurile de fabricație.

2. Împărtirea beneficiilor să se facă după mărimea cumpărăturilor făcute la cooperativă de fiecare membru.

3. Se admit noi membri cari vor avea aceleasi drepturi ca și cei întemeetori. Fiecare membru nu va avea dreptul decât la un vot, ca nu cumva capitaliștii să pue stăpâni pe cooperativă.

4. Cumpărarea se va face cu bani pe sănătate.

Scopul cooperativelor de consum este pe lângă a oferi membrilor mărfuri mai eficiente și de o mai bună calitate, de a distruge comerțul mic, ce trăiese ca un parasit pe socoteala consumatorilor în genere, intervenind între producător, sau comerciantul en gros și consumator.

Cooperativele de consum au și scopul moral de a înlătura înșelătoria întrucât ele n'au ca mici negustori interesul de câștig.

Când federația cooperativelor de consum va putea să producă ea mărfurile de care are nevoie, ea va înlătura și pe angrosiști și pe semi-angrosiști și în același timp va regula producția, evitând somajele și crizele de supraducere.

cea adevărată, nedespărțitei sfintei Treimi Închi-nându-ne, că aceea ne-a mantuit pe noi».

Iubișilor frați! Suntem absolut încredințați că talanții primiți din mâna lui Dumnezeu îi vom chivernisi înțelepțește, și chiar îi vom înmulți. Vom face adeca, ca sărbătoarea noastră de azi să încălzească și inima frațiilor noștri de alte naționalități, dar loiali aderenți ai puternicului stat român. Garanță deplină despre aceasta ne dă *glasul poporului român* manifestat prin grandioasa adunare națională de azi e anul dela Alba-Iulia, când toate drepturile se împărțesc cu toți fiile patriei în mod egal. Îndeplinirea făgăduințelor sărbătorești de atunci se mai gărațează și prin două momente importante, și adeca: românul știe ce e durerea asuprului, și deci din *asuprit* ce fu, nici când nu va veni *asupritorul* nimănui; mai e apoi românul și aici tot bun creștin, care știe interpreta cuvintele sfintei scripturi: «de vei răsplăti cu rău celui ce îi-a făcut și rău, ce dar este tine, căci și păgânii așa fac, dar tu fă bine celui ce îi-a făcut și rău și mare te vei arăta și în fața oamenilor, și în fața lui Dumnezeu!...» Fraților! În elanul bucuriei noastre ce simțim cu acest prilej, e cu neputință ca să nu auzim cu urechea sufletului nostru imnul sfânt de aceeaș bucurie a mărețelor umbre din trecutul mai îndepărtat și mai apropiat, cari până când trăiră mult au

muncit cu mintea și cuspidă pentru realizarea visului acum împlinit.

Acestor mărețe umbre, cari au luptat și s'au jertfit pentru un ideal neajuns de ele încă în viața lor pământească, să le trimitem tributul nostru pînă de recunoșință și să rugăm pe Dzeu să le facă loc în lăcașurile luminoase ale sfintilor Săi. Fraților iubiți! Însemnatatea zilei de azi ne mai îmbie un moment ce trebuie recunoscut. Pentru a ne manifesta sentimentele bucuriei, cel dintâi loc de întrunire ne găsi azi tot acest lăcaș sfânt. Venirăm iară și iară aici, în biserică, în acest asil al neamului românesc, care ne trecu norocos prin noaptea lungă și plină de primejdii. Aici venirăm întâi și cu sentimentul bucuriei de azi, unde atâta secole am alergat robiți de sentimentul desnădăjdurii. În ceața deasă și gheoasă, din firul lung al trecutului, doar singur aici mai zăream o licărire îndepărtată de lumină.

Numai biserică ne deschidea puțin o mică ferestre, prin care străbatea din depărtări raza palidă a sperării în sosirea «dreptei sărbători». Da biserică... credința noastră străbună și dreptătoare ne-a scăzut în trecutul furtunos și înțunecos, tot aceasta ne va fi scutul și pavăza și în viitor. Să ținem deci cu toată tăria la biserică, la credința străbună, ca la cea mai de preț comoară a noastră.

Cooperativele dău o parte din căștigurile lor pentru binefaceri, propagandă, școli, bibliotecă, etc.

Ele nu fac deosebire religioasă, națională sau politică între membri.

Imbunătățesc soarta muncitorilor, făcându-i părăși la câștig.

Cooperativele de consum în fine refor-măză societatea înspre mai bine, fără revoluții.

Nr. 564/1919.

Declaratiune.*

Cătră onorata preoțime gr. ort. din mitrop. ort. rom.

Preoțimea gr. ort. din tractul Mercurei întrunită în 3 Decembrie a. c. în sediul tractului atât ca conferență preoțească, cât și ca secția «Asociației clerului ortodox», luând în serioasă desbatere situația materială și socială din prezent și perspectiva în viitor a tagmei preoțești cu profund regret a ajuns la nestrămutata convingere, că:

1. Atunci când în stări abnormale și când calmul unei judecăți sănătoase lipsește congresul preoțesc a cerut pe seama preoțimei ecclie din teritorul ce cade sub împărtire, a avut în vedere rentabilitatea economiei de câmp numai din trecutul apropiat și nici decum din trecutul mai îndepărtat și cu atât mai puțin din viitor.

2. Atunci când în reforma agrară s'a admis 32 jugăre ecclie pe seama preoțimei din teritorul ce cade sub împărtire (dacă rămâne) cei competenți n'au intenționat, dar de fapt n's'a dat un dar danaic, care ascunde în sine multă primejdie și povară mare pentru preoțime.

Pentru că: elemente dușmanoase preoțimei, bisericei și neamului s'au folosit într'un mod nepermis atât de cererea congresului preoțesc, cât și de dispoziția referitoare din reforma agrară, au început o agitație în contra preoțimei cu afirmațuni perverse și mincinoase, dar cari totuși prin rădăcini: că preoțimea face răsboiu, că preoțimea ia pământul dinantea săracilor etc. și le-a succes a atrage odiul credincioșilor asupra preoțimei, a discredită o tagmă, care e chemată să lucreze pentru binele și prosperarea săracilor și nici decum pentru apăsarea lor. Se pare că dacă nu și-au ajuns scopul, totuși voesc să-l ajungă: «Bate-voi păstorul și se va risipi turma».

Pe deosebit având aceste în vedere, iar pe de altă parte mai având în vedere, că:

a) Preoțimea în viitor mai mult trebuie să lucreze la înființarea de reuniuni diferențe, să țină prelegeri, să dea îndrumări și directive, să facă predici, să țină întruniri, etc. cari toate cer o muncă intelectuală intensivă, deci nu se poate ocupa și cu economia de câmp, căci scris este, că deodată nu poți servi la doj domni. Iar dacă totuși se va ocupa preotul și cu economia de

Publicăm declaratiunea aceasta în toamă cum ni se trimite. Observăm că nu suntem într-o perioadă aici desfășurate și vom reveni.

Redacțiunea.

Părinte cereș! Da, am venit și acum în ziua bucuriei aici în casa Ta. Aici, în altarul Tău cereș și româneșc ai ascultat suspinele noastre, rugămintele noastre, când îi ceream puternicul ajutor în ziua năczăului. O! primește-ne pe noi și astăzi în ziua bucuriei, ca să-ți aducem multămîtele noastre pentru «facerile de bine mari și minunate ce ai făcut cu noi». Asculță-ne părinte, când astăzi «în ziua cea mare a praznicului» îți aducem laudele ce Ti-se cuvin și ne primește să-ți strigăm:

«Mărire tie celui ce ne-ai arătat nouă lumină!

Mărire tie Doamne, mărire tie! Amin.

Vorbe înțelepte.

De yrei să fie înțeleaptă muierea ta, să nu o iezi mai mare decât așezământul tău.

Somnul îngroașe trupul, iar mintea crește cu privighierea.

Celace iartă pe cei răi face nedreptate celor buni.

câmp, atunci sau va fi slab preot și și econom bun, sau va fi econom slab și preot bun, sau ceace e absolut sigur slab și ca econom și slab și ca preot;

b) Eclesia e în prezent și va fi mai ales în viitor o adevărată povară pe umerii preotului. Cei dela sate în viitor se vor aplica la meserii, la negoț, la diferite slujbe ale statului, vor lucra în fabrici toate bine plătite și mai puțin istovitoare ca lucrul de câmp. Deci natural, că la lucrul câmpului vor rămâne puține puteri și acelea vor fi abia suficiente pentru averea proprie. Deja astăzi nu se mai pot căpăta servitori. Preotul nu-și va putea lucra ecclisia pentru că nu poate merge la plug, la coasă, la sapă, nu o va putea da cu arândă nici în parte pentru că nu o ia nimenea și aşa va fi nevoie să o lase nelucrată. O povară de care numai în forma aceasta se poate scăpa.

Deci din motivul ca preoțimea să fie constrânsă a lucra esclusiv în interesul bisericii și a credincioșilor ei, din motivul ca preoțimea care dorește o activitate în acest sens să se scape de o povară grea, și din motivul ca să se nimicească isvorul principal de agitații în contra preoțimii, preoțimea tractului Mercurea intrunită în ședință declară în unanimitate:

Din teritorul ce cade sub împărțire nu cerem și nu primim absolut nici o breză ca ecclisia. Dacă să cere să servim interesele neamului, renunțăm bucuros și la ecclisiile cari le avem cu atât mai vârtoș, cu cât suntem convingi că astfel ne scăpăm de-o piedecă din activitatea noastră pastorală.

In schimb dorim și credem că ni se va da:

1. Salar necesar traiului. Mai mult nu preținem, decât minimul pe lângă cari scuți de griji materiale ne vom putea dedica esclusiv chemării noastre nobile. Credem, că acest minim la preoții cei mai puțin calificați nu poate fi mai mic, ca la un învățător de aceiași calificare. Pentru dreptate cerem, ca venitele stolare să se detragă din salar.

2. Cerem ca și preoțimea să aibă aceleasi aduse și relut de cvartir precum le au învățătorii.

3. Din cele premerse reesă, că noi ne simțim jicniți în demnitatea noastră, dacă salarizarea și celealte aduse vor fi mai mici ca ale învățătorilor, dat fiind că și noi preștem cel puțin atâtă muncă ca învățătorii și avem o calificare cu mult superioară.

Argumentul, că un eventual guvern socialist ne-ar putea detrage salarele și aşa am rămâne totuși cu ecclisia nu e destul de serios dacă admitem, că același guvern ne-ar putea luta tot aşa de ușor și ecclisiile. Asemenea credem că nu cumpănește bine lucrurile acela, care susține, că în viitor se vor dedica carierei preoții tineri binecalificați pentru o remunerare materială constatătoare esclusiv din ecclisia.

Acest rezultat al constăturii noastre îl trimitem P. V. Consistor arhidiecezan cu rugarea să binevoească a interveni la forurile competente pentru realizarea lui, îl trimitem înaltului Consiliu Dirigent, Resortul de culte, unde ne rugăm să binevoiască și lăua în considerare, îl dăm publicitatea pentru ca pe deosebit marele public să se convingă că preoțimea nu este aşa hrăpărea pe cum o descrie răuvoitorii, ci cere numai ce e just și echitabil, ear pe de altă parte ca on. preoțime din celealte tracte dacă va afla de bine să se întânească și să aducă asemenea hotărâri trimisându-le la locurile competente acum până când încă nu e prea tarziu.

Avr. S. Pecurar,
președinte păresbiter.

Dr. Ioan Stanciu,
secretar.

Bărbați de încredere:

Ioan Dăian.

Ioan Popa.

Circulară.

Se aduce la cunoștința publicului, că în orașul Sibiu nimănii nu poate face rechiziții de camere mobile pentru ofițeri decât ofițerii sau delegații Comendușiei, care vor purta asupra lor o legitimație că este îndreptățit de subsemnatul a face această rechiziție. Ori care altul care se va prezenta pentru a face rechiziție într-o locuință, proprietarul caselor este obligat a se prezenta la Comendușia Pieței Sibiu pentru a aduce cauzul la cunoștința noastră ca să se ia

măsuri de darea în judecată a celor care abuzează de un drept pe care nu l-au.

Acest ordin intră în vigoare imediat după publicarea lui.

Comandantul Pieței Sibiu:
Maior Boerescu.

Stirile zilei

In atențunea preoțimii. Consiliul Dirigent român, resortul cultelor și instrucției publice cu datul 3 Decembrie a. c. Nr. 20169—1919 a asignat pe seama preoților și a capelanilor noștri din arhidieceză ajutorul de căte 300 cor. pe lunile Iulie—Decembrie 1919, care ajutor se poate ridica dela cassa consistorului cu cuitanță în regulă timbrată și vidimată de protopresbiter.

Aducem aceasta la cunoștința preoțimii noastre spre stire și orientare.

Personal. Dr. ministrul președintă Alexandru Vaida-Voevod — după cum cetea în ziarele din regat — va călători zilele acestea la Paris, unde va petrece zilele sărbătorilor.

Ministrul de finanțe. Dr. Aurel Vlad, fruntașul ardelean, având unele neplăceri cu cuaierul general al armatei, dintr-o cuvântare ținută în parlament, va trage consecințele și va demisiona. Așa cetea în ziarele din regat.

Episcopul Miron Cristea. Ziarele din regat aduc stirea, că Preasfinția Sa Părintele Episcop Miron Cristea, cedând stăruințelor ce i se fac din unele cercuri bisericesti mai înalte, a permis să fie candidat la postul vacanță de mitropolit Primat în România.

Cu combinația aceasta se aduce în legătură și amânarea congresului nostru național-bisericesc.

Stirea aceasta să mai lanseze prin ziarele din regat și în primăvară tot în forma aceasta.

Ceaiu la palat. Săptămâna trecută mai mulți deputați de cameră și de senat au fost chemați la palat la un ceaiu. Între alii au fost și reprezentanți de ai bisericii noastre: Preasfinția Sa Episcopul Caransebeșului, Vicarul episcopal din Caransebeș Filaret Musta, Vicarul Episcopesc din Oradea-mare Roman Ciorogariu și Vicarul Consistorului ortodox român din Cluj Nicolae Ivan.

Personal. Domnul Valeriu Pușcariu, director general al institutelor balneare a fost numit secretar general în ministerul de industrie și comerț la ministerul din București.

Biserice din America. Reîntorcându-se în parte mare preoții noștri din America, și credincioșii de acolo, rămânând fără conducători și fără îngrăitorii în cele spirituale, e mare lipsă de preoți ortodocși români în America.

Așa bunăoară e mare lipsă de preoți în parohia ortodoxă Română din S. George din Detroit. Adresa este: Oficiul parohial ortodox Român, Detroit Mich. U. S. A. Anunțările pentru ocuparea parohiilor române din America să se trimită la adresa consistoriului arhidiecezan.

In județele Sibiu și Făgăraș au început lucrările pentru împărțirea pământului. La redacția foaiei noastre a sosit stirea dela cei cari au fost de față, că atât în județul Sibiului cat și în județul Făgărașului au început a lucra comisiile locale pentru reforma agrară, așa că comisiile cari pregătesc împărțirea pământului.

După cum prescrie art. 15 din decretul-lege pentru reforma agrară s-au constituit până acum și și au început lucrările comisiile locale în două comune din aceste județe urmând ca apoi să fie la rând și celealte comune.

In comuna Gușterița (județul Sibiu) consilierul agricol al județelor Sibiu și Făgăraș împreună cu judecătorul de ocol din Sibiu au eşit la fața locului în 18 Decembrie c. n. După ce s-a constituit comisia locală în înțelesul legii numindu-se și cei doi delegați ai sătenilor, comisia a început lucrările.

In comuna Galați (județul Făgăraș) judecătorul de ocol din Făgăraș împreună cu agromul regional ca imputernicit al consilierului

agricol au eşit la fața locului în 16 Decembrie a. c. După ce s-au designat delegații sătenilor s-a constatat și aci asemenea, cari pământuri cad după lege sub exproprie. Ascultându-se apoi părerea și dorințele membrilor de încredere ai sătenilor, comisia a eşit la câmp pentru a se convinge despre starea faptică a lucrurilor, luând în scris la protocol dorințele membrilor de încredere ai sătenilor.

Oamenii nostri dela săte să fie deci cu răbdare și încredere. Precum vedem se lucrează cu stăruință pentru punerea în aplicare a legii pentru reforma agrară făcută spre binele celor lipsiți de pământ.

Adunarea generală a Corporațiunii industriale din loc se va ține Marti în 30 I. c. la 5 oare după ameazi în sala de ședință a consiliului comunal, la care membrii au fost convocați prin postă separat; la caz că cineva să nu fie primit invitația să se privească pe calea aceasta de invitat.

Serata dansantă se va ține Miercuri, în 7 Ianuarie n. 1920 (ziua primă de Crăciun) din partea măestrelui de dans diplomat Nicolae Stoica, în sala cea mare dela Unicul. Începutul la 7 1/2 oare seara.

Consilieratul agricol al județelor Sibiu și Făgăraș.

Nr. 631—1919.

Publicație

Se aduce la cunoștință și se atrage atenția tuturor comunelor de pe teritorul județelor Sibiu și Făgăraș, că în înțelesul §. 8 al ordonanței Resortului de agricultură din 20 Noemvrie a. c. Nr. 1004 R. A. referitor la constituirea și funcționarea comisiilor locale pentru reforma agrară, cei doi delegați ai sătenilor, ce se designează de ei în fața judecătorului conform art. 15 din decretul-lege relativ la reforma agrară, nu pot fi designați dintre funcționari publici. Prin urmare nu pot fi designați nici secretei comunali, primari etc., nici preoți și învățători.

Sibiu, la 15 Decembrie, 1919.

Nicolae Iancu,
consilier agricol.

Mulțumită publică.

La ședința festivă, pe care societățile de lectură «Andrei Șaguna» a elevilor seminarii teologice și ai școalei normale au aranjat-o în memoria marilor lor patroni au binevoit a contribui cu sume în favorul bibliotecii următorii domni și dame:

Ilie Beu, preot, și funcționarii serviciului de conturi căte 100 cor. Dr. Ilarion Pușcariu, vicar. Dr. Nic. Comșa, prefect și Vasile Moșoiu, fiecare căte 50 cor. Dr. Eusebiu R. Roșca, director. Dr. Vasile Stan, director. Candid Popa, revizor școl. Marcu Jantea, preot și Ioan Rebega, cassar, fiecare căte 30 cor. Dr. Schullerus, subp. poliție. Dr. Aurel Crăciunescu, prof. Timoteiu Popoviciu, prof. D. Maria Rociu, profesor. Ioan Olariu, prof. Dr. Nic. Regman, asesor. Dr. Ioan Bunea, director. Ioachim Ghisoiu, elev plut. D. Coltofeanu, secretar. Dr. E. Tăbăcar, director de f. Victor Păcală, prof. Dr. T. Petreșcu, medic. L. Triteanu, asesor. Eug. Todoran, prof. și R. Bucșa, preot, fiecare căte 20 cor. Ioan Pleșa, Procopiu Marin, Ilie Aleman, Ioana Rebega. Dna Eugenia Tordosian. Dna Iuliana Lazar. I. Stanciu, măestru zugrav de case. I. Preda. Dnii Andreiescu și Giuglea. Tr. Scobet, prof. Isaia Popa, preot. Ioan Sandu prof. Adam Micu, N. Silca, Dr. V. Bologa, Aur. Popoviciu, prof. și Ch. Adămoiu, fiecare căte 10 cor. N. N. 8 cor. Valeriu Hurdu, I. Mumuan, prof. și A. Arbore prof. fiecare căte 5 cor. Anonim 6 cor. I. Panfilie și Dumitru Ganea, căte 2 cor. Total: 1,023 cor.

Contribuibilele mari înmodate ating cifra de cor. 1,023. P. St. Contribuibilele societățile le exprimă cele mai călduroase mulțumiri.

Sibiu, la 30 Noemvrie st. n. 1919.

Simion T. Clotian,
cl. VII norm.

George Ispas,
cleric an II.

Nr. 402

1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu dreptul de succesiune în parohia de cl. a III-a Felmer din protopresbiteratul Cohalm, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele din coala B. ce incurg dela parohie.

Concurenții înaintea de espirarea terminului de concurs, sunt îndatorați să prezinte poporului în parohie și la biserică cântând și eventual ce este brâud spre a face cunoștință cu acesta, iar cererea de concurs împreună cu documentele necesare, să le înainteze în terminul preștipit oficiului protopopesc gr.-or. al Cohalmului.

Din ședința comitetului bisericesc gr.-or. din Felmer, ținută la 17/30 Noemvrie 1919.

Ieronim Buzea,
cond. ofic. protop. pres.

Ioan Buzete,
notar com. bis.

Am văzut:

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cohalmului
Stena, în 7 Decembrie 1919.

Ieronim Buzea,
cond. ofic. protopopesc.

Nr. 8522 Bis.

(401) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia gr. or. de clasa II (a doua) **Roșia** protopresb. Sibiu, în virtutea deciziei consistoriale din 29 Octombrie a.c. se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și întregirea dela stat.

Cerurile de concurs instruite conform normelor din vigoare se vor înainta în termenul deschis oficiului protopresbiteral, iar candidații cu prealabilă învoie a protopresbiterului se vor prezenta în comună la biserică spre a cânta resp. a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Roșia, din ședința comitetului parohial ținută la 7 Decembrie 1919.

Ilie Sărătean,
pres. com. parohial.

Toma Benchea,
notar.

Nr. 439/1919.

Văzut:

Dr. Ioan Stroia,
protopresbiter.

(399) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia din comuna Halcu, protopiatul Brașovului.

Beneficiile sunt venitele stabilite în coala B.

Concurenții sunt datori ca în termin de 30 zile dela cea dintâi publicare în «Telegraful Român» să cânte și să predice, și, dacă e preot, să slujască; să-și înainteze petițiile lor însotite de toate actele, care să cer, oficiului protopopesc român ortodox al Brașovului.

Din ședința comitetului parohial, ținută la 10 Noemvrie 1919.

George Pravet,
președinte.

Stefan Garioiu,
secretar.

Aprobat: **Dr. Vasile Saftu,**
protopop.

Nr. 380/1919

(400) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Vaca, protopiatul Zarand, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. Dispune de casă parohială și toate supraedificările.

Rugările de concurs dimpreună cu documentele prescrise să se trimită în termenul de schis susținutui, iar concurenții pe lângă observarea restricțiilor din Regulamentul pentru parohi se vor în-

fătișa înaintea alegătorilor pentru a cânta respectiv a oficia și a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Brad, 9/22 Noemvrie 1919.

In conțelegeră cu comitetul parohial din Vaca.

Pompiliu Piso,
protopop.

Nr. 423—1919 prot.

(396) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II-a Retisdorf, din protopresbiteral tractului Sighișoarei, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cerurile de concurs să se înainteze în termenul deschis, la subsemnatul oficiu protopresbiteral instruite conform normelor din vigoare, iar concurenții după prealabilă încreștere a protopresbiterului tractual, să se prezinte în comună în vre-o Dumineacă ori sărbătoare pentru a cânta, respective a oficia, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 2/15 Noemvrie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Sighișoara în conțelegeră cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Nr. 714/1919.

(397) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I. Zărnești, protopresbiteral Branului, rămasă vacanță după parohul Ioan Dan, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cerurile de concurs, instruite conform normelor din vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul arătat, iar concurenții cu prealabilă încreștere a protopresbiterului, se vor prezenta în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică, spre a cânta, cuvânta respective celebră.

Zărnești, în 26 Noemvrie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Bran, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Ioan Hamsea,
protopresbiter.

Nr. 331/1919.

(398) 1—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia gr. or. de cl. III (a treia) Hegig, protopresbiteral Treiscaunelor, se publică de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și congrua. Din emolumentele de sub epitraxfără a treia parte se compete cantorului.

Cerurile de concurs instruite conform regulamentelor din vigoare să se adreseze oficiului protopresbiteral în Intorsura Buzăului, județul Treiscaune.

Concurenții cu prealabilă încreștere a administratorului protopresbiteral să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică spre a cânta, predica, eventual a celebra.

Intorsura-Buzăului, 21 Nov. 1919.

Oficiul protopresbiteral ortodox al Treiscaunelor în conțelegeră cu comitetul parohial.

George Neagoviciu-Negoescu,
adm. protopresbiter.

Doi băieți

cu școală românească și deplin sănătos și se primesc imediat ca elevi în Tipografia arhidiecezană din Sibiu.

Nr. 414—1919.

(405) 1—1

Publicație.

In conformitate cu ordinul Ven. Consistor din 23 Nov. 1919 Nr. 975 Ep. comitetul protopresbiteral al tractului Zarand vinde pe calea licitației vechile case protopresbiterale. Prețul de strigare este 60,000, adecă șasezeci mii cor. Licitația se va ține Vineri în 27 Decembrie 1919 (9 Ianuarie 1920) la 10 ore a.m. în cancelaria protopresbiterală Brad. Licitanții au să depună vadiu legal înainte de începerea licitației. Până la acest termen se primesc și oferte în scris, sigilate și provăzute cu timbrul prescris, cari sunt să se adresa oficiului protopresbiteral al Zarandului cu indicarea «Ofert pentru cumpărarea vechilor case protopopești din Brad».

Informațiile despre condițiile de licitare se pot primi la oficiul protopresbiteral Brad până la ziua de licitare.

Brad, la 2 Decembrie 1919.

Pompiliu Piso,
protopresbiter.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu se află spre vânzare:

Cântece

pentru voce și piano de **Emil Montia**.

I.

1. Oltul, poezie de O. Goga.
2. Singur, poezie de O. Goga.
3. Doina, poezie de G. Coșbuc.
4. Reverie (Când amintirile 'n trecut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.

II.

5. Dorurile mele, de O. Goga.
6. Peste vârfuri, de Eminescu.
7. Somnoroasă păsarele, Eminescu.
8. După atâta vreme, Eminescu.
9. Scumpă dragă lelișoară, **.

Prețul 5 lei = 10 coroane.

III.

10. Seara de O. Goga.
11. Se bate miezul nopții Eminescu.
12. Strigă ielea din grădină, **.
13. Lună Lună de Goga.
14. Ploaia cade **.

Prețul 5 lei = 10 coroane.

:- Expedată recomandat, porto postal 40 fil. :-

În „Biblioteca meseriașilor români”

au apărut:

- Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfătat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu, prelucrată de T. V. Păcăian) . . . . . —60
- Nr. 2. L. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca . . . . . —50
- Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru ceice voiesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu . . . . . —60
- Nr. 4. Ioan Lupean: Bucoavnă n'a învățat și umblă la însurat, sau Vlăduțul mamei . . . . . —40
- Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierele vieții. Partea I. Carierele economice, industriale și comerciale . . . . . —60
- Nr. 6. Victor Tordășianu: Agoniseala bănească a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” în timp de 20 ani. Dare de seamă . . . . . 1·20

Se pot procura dela Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Nr. 8864

(386) 3—3

Concurs

In scopul conferirei de stipendii și ajutoare pe anul 1920 din fundația «Andronic»:

I. Pentru învățăcei de orice meserie.

II. Pentru sodalii, deveniți atari în decursul anului 1919.

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără întreupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măestri, — prin aceasta se scrie concurs pe lângă următoarele condițiiuni:

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Extras din matricula botezașilor.

2. Atestat dela comună, despre avereia proprie ori a părinților;

3. Atestat familiar despre familia părinților concurentului ori, fiind el căsătorit despre familia sa, având a se indica în acest atestat: căi prunci minoreni sunt în familie, căi cercează școala și căi mai sunt la meserii.

Indreptății a petiționa sănătatea numai Români ortodocși născuți în arhidieceza Transilvaniei și dieceza Clujului.

In special au să dovedească:

I. Invățăcei

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat școala poporala ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contractul cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură ori magistrat);

d) adeverință dela măestru despre sporul ce-l arată în măestrie, despre diligență și purtarea morală; vidimată de catihetul sau parohul local.

Contractul trebuie acclus la cerere în original, sau în copie autentică.

II. Sodalii

a) că au terminat anii de invățăcel ceeace vor dovedi prin atestatul autoritatii idustriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtare bună și fac spor mulțumitor, ceeace vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adeverință dela măestru;

c) ceice vor dovedi, că sunt membri ai vreunei reunii de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferați.

III. Sodalii cari sunt în condiții de a deveni măestrii

a) să aibă certificat dela măestru;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întreupere în calitate de calfă, ceeace vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverințe dela măestrii cari au lucrat;

c) în cerere să arete anume locul unde voiesc să se așeze ca măestri, ce fel de mijloace mai are pentru a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial că cercetează biserică și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se cere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie, adresate Consistorului arhidicezan gr.-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1919 st. v.

Cererile neinstruite în regulă și cele intrate după termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu, la 4 Noemvrie 1919.

Consistorul arhidicezan.

Nr. 766—1919

(394) 2—2

Publicații.

Comuna Mohu exarăndează dreptul de vânăt pe termen de 6 ani din 1 Ianuarie 1920 până în 1925 Decembrie 1921 în licitație publică în 28 Decembrie 1919 d. m. la 3 ore în cancelaria communală din Mohu.

Condițiile de licitație în orele oficioase se pot vedea în biroul notarului communal.

Mohu, la 15 Decembrie 1919.

Primăria communală.

Nr. 479/1919

(393) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Soporul de câmpie, protopresbiterul Turda, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fascinante în coala B pentru întregirea dotației dela stat, locuință în natură și porțiune canonică corespunzătoare.

Concurenții vor avea să-și prezinte cererile concursuale, instruite în ordine, în terminul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral și pe lângă închisarea subscrисului se vor putea înfața în parohie în vre-o Dumineacă sau sărbătoare spre a slui și predica și a face cunoștință cu poporul.

Turda, 28 Octombrie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conlegere cu comitetul parohial concernent.

Iovian Murășianu,
protopop.

Nr. 692/1919.

(390) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școală noastră confesională gr.-or. română din Măgheruș, protopresbiterul Brașovului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 1200 cor. salar anual dela comuna biserică solvit lunar anticipativ. Restul dela stat.

2. Locuință în natură.

3. ¼ jug. grădină.

4. 3 stângini de lemne.

Invățătorul ales este obligat a forma cor cu tinerimea și a conduce corul în biserică în fiecare Dumineacă și sărbătoare. Dela candidat să recere să aibă calificăție de 4 cl. giur. și pedagogia în ordine. Vor fi preferați cei cu cunoștințe muzicale.

Măgheruș, la 20 Noemvrie 1919.

Ioachim Lainăr,
notar.

Miron Bucșa,
paroh, președinte.

Brașov, în 8 Decembrie 1919.

Aprobat.

Dr. Nicolae Stinghe,
paroh, cond. ofic. prot.

Nr. 411/1919 prot.

389 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului II de invățător la școală noastră confesională din Aciliu, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.»

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 400 cor. contribuție dela biserică la salarul fundamental, restul dela stat, 240 cor. banide locuință și 20 cor. relut de grădină.

Alesul, pe lângă instrucția în școală primă, va propune și în școală de repetiție, va conduce Dumineca și sărbătoarea elevii la biserică cântând cu ei răspunsurile liturgice și va forma cor cu elevii și cu adulții.

Concurenții își vor înainta petițile provăzute cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopopesc și înainte de alegere se vor prezenta înaintea poporului în biserică spre a face cunoștință și a-și dovedi dexteritatea în cântare.

Aciliu în 20 Octombrie 1919.

Emilian Stoica m. p. Nicolae German m. p.
paroh, președinte inv. notar.

Văzut:

Săliște, la 20 Noemvrie 1919.

Dr. Dumitru Boreia
cond. ofic. ppesc.

Nr. 320/919

395 2—2

Publicații

Comuna Mohu dă în întreprindere prin licitație publică minuendă și verbală împreună cu oferte închise edificarea podului său de peste râul Cibin (lucrare pentru măestri bărdăși) în 28 Dec. 1919 p. m. la 3 ore, în cancelaria communală din Mohu.

Vadiul 5% după suma oferită sau 2000 cor. pentru licitanți verbați, oferte închise trebuesc înaintate până la deschiderea licitației verbale la primăria communală. Condițiile de licitație devă și conspectul materialelor să pot vedea în orele oficioase în biroul notarului communal.

Mohu, la 15 Dec. 1919.

Primăria communală.

(383) 3—3

Concurs

Pentru întregirea a 2 (două) posturi de învățători la școală confesională ort. română din comuna Sănpetru, protopopiatul Brașovului, să publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt:

1. Salar dela biserică pentru fiecare învățător căte 800 cor. anual, restul dela stat.

2. Cuartir în edificiul școalei pentru ambii învățători:

3. Grădină în natură și un strat pentru legume.

Amândoi învățătorii sunt datori să țină și școala de repetiție și să conducă școlarii Dumineacă și sărbătoarea la biserică.

Doritorii au să-și înainteze rugările lor conform normelor în vigoare subsem. oficiu protopopesc și să se prezenteze în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică pentru ca să-i cunoască poporul.

Din ședința comitetului parohial ținută la 23 Oct. 1919.

Nicolae Inache
pres. comit.

George Crivăț
not.

Aprobat.

Brașov, în 26/XI 1919.

Dr. N. Stinghe
paroh cond. of. prot.

(379) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din Cristiș, parohie de clasa III-a din protopresbiteratul Turda se publică concurs cu termen de 30 zile în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fascinante în coala B pentru întregirea dotației dela stat, locuință în natură și porțiune canonică corespunzătoare.

Concurenții vor avea să-și prezenteze cererile concursuale, instruite în ordine, în terminul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral și pe lângă închisarea subscrисului se vor putea înfața în parohie în vre-o Dumineacă sau sărbătoare spre a slui, predica și a face cunoștință cu poporul.

Turda, la 16 Noemvrie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. român, în conlegere cu comitetul parohial concernent.

Iovian Murășianu
protopop.

(380) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de învățător dela școală gr.-or. din Apoldul-de-jos se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salarul legal cu adausile recerute solvabil parte dela parohie, parte din ajutor de stat, restul de cvartir și grădină.

Dintre concurenții vor fi preferați pricepătorii de muzică ca să formeze cor.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze în terminul prescris cererile subsemnatului oficiu protopresbiteral din Mercurea.

Din ședința comitetului parohial, ținută în 7 Decembrie 1919.

Ioan Popa
preot.

Ioan Preda
notar.

Aprobat.

Avr. S. Păcurariu,
protopop.

Nr. 702/919

(377) 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători, din comunele mai jos însemnate, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

1. Zărnești: cu salar dela biserică 100 Cor. relut de quartir și grădină, restul de salar precum și celealte aduse dela stat.

2. Poarta: cu salar dela biserică 100 Cor. restul de salar precum și celealte aduse dela stat, locuință în natură eventual relut de quartir și grădină.

3. Codlea a.) un post de învățător cu salar dela biserică 600 Cor. relut de quartir 300 Cor. și $\frac{1}{4}$ jugăr grădină, restul de salar și celealte aduse dela stat.

b.) un post de învățător cu salar dela biserică 600 Cor. relut de quartir 300 Cor. $\frac{1}{4}$ jugăr grădină, restul de salar și celealte aduse dela stat.

4. Fundata: cu salar dela biserică 120 Cor. restul de salar și celealte aduse dela stat, după cum l-a avut și fostul învățător. Locuință în edificiu scăoalei, relut de grădină 20 Cor.

Nr. 292/1919.

(387) 2—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Vîntă din tractul Lupșei, prin aceasta se scrie concurs nou cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cerurile de concurs se vor înainta în termenul legal Consistorului diecezan din Cluj.

Cluj, din ședința Consistorului diecezan, ca senat bisericesc, ținută la 11/28 Noemvrie 1919.

Consistorul diecezan din Cluj.

Nr. 305 Plen.

(388) 2—3

CONCURS

Devenind vacant prin moartea protopresbiterului Pavel Roșca postul de protopop al tractului Unguraș, pe baza § 63 și punctul 5 al § 23 din Statutul organic, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție.

Emolumentele sunt:

1. Până va deveni vacanță parohia centrală Hid, venitele unei parohii neîntregite din tract, pentru cazul că cei ales nu va fi paroh în tract, având să funcționeze ca paroh interimal în una din parohii acum vacante ca în parohie centrală interimală.

2. Dotație din fondul general administrativ și dela stat.

3 Competențele legale din vizitațiunile canonice.

4. Taxele normale din fondul protopresbiteral.

Concurenții au să dovedească clăsificația prescrisă de concluzul congresual Nr. 3 din 1888.

Concursurile instruite cu toate documentele recerute și cu tabăra de calificare a concurențui să se substea la Consistorul diecezan din Cluj în termenul deschis.

Concursurile intrate după expirarea termenului se iau în considerare.

Din ședința comitetului protopopesc al tractului Unguraș, ținută la 11/24 Noemvrie 1919.

Ioil Ghiurițan, **Vasile Nossa,**
adm. prot. președinte. notar.

Aprobat

Cluj, din ședința plenară, ținută la 28 Nov. (11 Dec.) 1919

Nicolae Ivan, **Dr. S. Stancă,**
protosincel, pres. secretar subst.

5. Vlădeni a.) un post de învățător cu salar dela biserică respective din arunc 600 Cor. relut de quartir și grădină 260 Cor. quartir și grădină în natură, restul de salar și celealte aduse dela stat.

b) un post de învățător cu salar dela biserică respective din arunc 600 Cor. relut de quartir și grădină 260 Cor. eventual quartir și grădină în natură, restul de salar și celealte aduse dela stat.

c) un post de învățător cu salar dela biserică respective din arunc 100 Cor. relut de quartir și grădină 260 Cor. eventual quartir și grădină în natură, restul de salar și celealte aduse dela stat.

Se observă că ajutoarele dela stat sunt deja asigurate și le-au folosit foștii învățători.

Invățătorii aleși pe lângă îndatoririle prescrise de normele în vigoare, sunt datori să instrueze și în școală de repetiție și în Dumineci și sărbători să conducă copiii la biserică și să cânte cu ei la sf. liturgie, cei capabili de a forma cor, vor fi preferați.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în terminul arătat sub semnatul oficiu protopresbiteral, și înainte de ale-

gere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Zărnești, în 12 Noemvrie 1919.

Ioan Hamza
prot.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidieceană:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.

Predici

de

Mihai Păcăian,

protopresbiter

și alți preoți din păresbiteratul B.-Comloșul
Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

PROSPECT

de subscriere de acții pentru „Forestiera Română”, întreprindere pentru exploatare de păduri s. p. a. în Cluj.

In urma schimbării situației politice, care până acumă cu toate mijloacele tindea într'acolo, ca să năbușască în poporul nostru orice avânt de dezvoltare economică datorină noastră este de a folosi ocazia și să nizuim într'acolo ca prin stăruință și cu puteri indoite să ridicăm nivelul economic al țării.

Dela decretarea imperiului român în părțile dincoace de Carpați, au trecut abia câteva luni numai, și spiritul de întreprinderi românești s'a și ridicat cu un avânt ne mai pomenit până acumă, ca să înființeze fel de fel de întreprinderi, cari au menirea de a umple locurile goale în economia noastră națională. Un ram însemnat însă în această economie, anume acela al întreprinderilor forestiere nu a fost considerat până acumă de întreprinzătorii noștri.

Este știut că pădurile Ardealului formează o comoară nesecată pentru țară și și până acumă au avut parte de o îngrijire deosebită din partea statului. Durere însă, că atât la exploatarea căt și valorizarea lor poporul românești a fost desconsiderat din partea rasei stăpânoitoare, și astfel avem ocazia să vedem, că deși pădurile cele mai multe sunt pe teritor etnic românesc, totuși România în cele mai multe părți nu au putut profita de ele, și abia găsim ici-coleau proprietari sau exploataitori de păduri cari să fie Români.

Prin aceea că în prezent statul român a devenit proprietarul cel mai mare de păduri, de sine se impune problema, ca din aceste păduri și statul să tragă foloase mai mari ca până acumă.

De aceea noi fundatorii mai jos subscriși, facem apel la publicul românesc, ca atât cu banul căt și cu munca sa, să îmbrățoșeze acest ram de activitate economică, și să ia parte din puteri la înființarea unei societăți de exploatare și valorizare de păduri.

Spre scopul acesta înființăm «Forestiera Română» întreprindere pentru exploatare de păduri s. p. a. cu sediul în Cluj.

Societatea aceasta să înființează pe un timp nedeterminat cu un capital social de minimal 25 milioane lei până la 50 milioane lei, urmând ca suma definitivă să se hotărască de adunarea generală constituantă conform subscrigerilor de acții.

La subscriere se plătesc 30% de fiecare acție și o taxă de fondare de 50 lei. Restul se va plăti la termenele stabilite de Consiliul de administrație.

Vărsămintele se vor face în lei; celor cu domiciliul de pe teritorul administrat azi de Consiliul Dirigent li se admite să facă vărsămintele sumelor subscrise în coroane, plătind două coroane pentru un leu. Acțiile vor fi de căte 1000 lei sunând pe nume. Ultimul termen de subscriere va fi la 31 Decembrie 1919.

Activitatea societății se va extinde asupra următorilor operațiuni în nex cu exploatarea și valorizarea de păduri.

- a) Întreprinderi industriale.
- b) " comerciale.
- c) " financiare.
- d) Înființarea de școli practice.

2—3

Fundatorii își rezervă dreptul să denumească primul Consiliu de administrație, conform legii pe 3 ani. Subscrigerile pentru acții se pot face la următoarele bânci:

«Albina» — Sibiu; «Ardeleana» — Orăștie; «Banca Centrală» — Sibiu; «Bihoreana» — Oradea-Mare; «Bistrițeană» — Bistrița; «Economul» — Cluj; «Furnica» — Făgăraș; «Patria» — Blaj; «Timișana» — Timișoara; «România» societ. anon. de asig. — Sibiu; «Victoria» — Arad; «Vatra» — Cluj, precum și la celealte bânci românești, membre ale «Solidarității».

In vechiul regat: «Banca Românească» și «Marmorosch Blank & Co. în București.

Fundatorii își rezervă dreptul de selecționare, repartizare și reducere a acțiunilor.

Sibiu, 15 Noemvrie 1919.

FUNDATORII:

Alexandru Bălaș m. p.,

inginer silvic, Caransebeș.

Gheorghe Baluțiu m. p.,

proprietar, Cugir.

Valeriu Herlea m. p.,

antreprenor, Cugir.

Eugen Peccol m. p.,

antreprenor, Hațeg.

„Ardeleana”,

inst. de cred. și de econ. societ. pe acții Orăștie.

Teodor Vulpe m. p.,

proprietar, comerciant de lemne, Orăștie.

Dr. Teodor Mihali m. p.,

proprietar, Dej.

Dr. Octavian Russu m. p.,

advocat, Sibiu.

C. Caragea m. p.,

mare proprietar, București.

Arthur Milosovici m. p.,

intreprinzător, Rusca Montană.

„Albina”,

inst. de credit soc. pe acții, Sibiu.

„România”,
societ. de asig. Sibiu.

Ing. C. Brătășanu m. p.,

București.

Ing. Tiberiu Eremia m. p.,

București.

Constantin Olariu m. p.,

antreprenor, Cugir.

I. Stefanescu m. p.,

proprietar, Cugir.

Ilie Macelaru m. p.,

antreprenor, Sibiu.

„Timișana”,

inst. de credit și economii, societ. pe acții Timișoara.

„Bihoreana”,

inst. de credit și economii, soci. pe acții, Oradea-Mare.

Dr. Laurean Gherman m. p.,

director la „Vatra”, Cluj.

Nicolae Oprean

mare comerciant, Tg. Mureș.

De la 15 Noemvrie 1919, se va publica în Telegraful Român, în cadrul căruia se va publica și o listă cu numele și prenumele membrilor Consiliului de administrație și a membrilor Consiliului de finanță.